

Samenvatting

Datum rapport
februari 2004

Naam rapport
"Studie naar de directe baten van de verruiming
van de Westerschelde: een logistieke benadering"
(Verbeke (European Centre for Strategic Analysis,
ECSA) & Notteboom (Institute of Transport and
Maritime Management Antwerp, ITMMA))

Opgemaakt door
ProSes
Telefoon / E-mail
+31 164 212800
info@proses.nl
Docbase
10096

Doel van de studie

Het doel van het onderzoek is het berekenen van de directe baten van een verruiming van de vaarweg van de Westerschelde, ter aanvulling en ter toetsing van de resultaten van het marktaandeelmodel voor de containersector. Bij de berekening zijn de baten per marktpartij in de vervoersketen berekend, vandaar de benaming 'een logistieke benadering'. Het onderzoek vormt, evenals het onderzoek naar marktaandelen, input voor de Maatschappelijke Kosten-Batenanalyse Toegankelijkheid, waarin de effecten worden berekend van een verruiming van de vaarweg van de Schelde op de toegankelijkheid van de Antwerpse haven (in termen van kosten en baten).

Het onderzoek is uitgevoerd door prof.dr. Alain Verbeke van het European Centre for Strategic Analysis, met medewerking van prof.dr. Theo Notteboom van het Institute of Transport and Maritime Management Antwerp.

Voornaamste onderzoeksresultaten

Op basis van de onderzoeksresultaten kan worden geconcludeerd dat de verruiming van de vaarweg van de Westerschelde aanzienlijke baten oplevert. Het gaat zowel om bijkomende inkomsten voor het havenbedrijf van Antwerpen als om tijdsbesparingen die door de reders en de gebruikers worden gerealiseerd. Tevens betreft het besparingen die voortvloeien uit een daling van de veiligheidsvoorraden bij verladers en ontvangers van de goederen. Vermeld dient te worden dat niet alle baten zijn bestudeerd en dat de kosten evenmin zijn meegenomen, zodat geen oordeel over de maatschappelijke rentabiliteit van de investering kan worden gegeven.

De baten, bestaande uit bijkomende havenontvangsten en kostenbesparingen van havengebruikers, zijn o.a. afhankelijk van de hoeveelheid containers (TEU's) en de hoeveelheid schepen die in de toekomst de haven van Antwerpen zullen aanlopen. Hiervan is een schatting gemaakt in een trafiekprognose. Er zijn 8 scenario's uitgewerkt, o.a. op basis van historische gegevens en algemene prognoses voor het containervervoer in de Hamburg-Le Havre range van het Centraal Planbureau. Voor elk van de scenario's is gerekend met een variant *met* het project (verruiming van de Westerschelde) en een variant *zonder* het project, en dat voor elk jaar tussen 2003 en 2030. Ook is een berekening gemaakt van de baten bij een eeuwig durende tijdsreeks. De 8 scenario's laten een aanzienlijke variatie tussen hoge en lage toekomstverwachtingen zien.

De bijkomende havenontvangsten bestaan uit twee delen, de tonnenmaatrechten en de aanlegrechten. De kostenbesparingen van de havengebruikers betreffen vooral tijdsbesparingen. Wachttijden vormen een belangrijk element in de berekeningen van de tijdsbesparingen. Er kan een onderscheid worden gemaakt tussen tijdsbesparingen van de schepen en tijdsbesparingen van de goederen. Niet alle tijdsbesparingen van de schepen en de goederen mogen ten volle worden meegerekend, aangezien sommige goederen ofwel worden gelost ofwel worden geladen in de haven van Antwerpen en dus slechts voor de helft mogen worden meegeteld. Een andere categorie vormen de besparingen die worden gerealiseerd in de kosten van het aanhouden van een veiligheidsvoorraad.

Onderstaande tabel vat de eindresultaten van de studie samen voor de totalen 2003-2030. Afhankelijk van het gehanteerde scenario ontstaat bij een oneindige tijdreeks een totale directe baat ten gevolge van de verruiming van de Westerschelde van € 0,6 miljard tot € 1,2 miljard. Deze cijfers vormen een indicatie, aangezien in de MKBA nog correcties zullen plaatsvinden.

<i>Categorie / scenario</i>	<i>Scen 1</i>	<i>Scen 2</i>	<i>Scen 3</i>	<i>Scen 4</i>	<i>Scen 5</i>	<i>Scen 6</i>	<i>Scen 7</i>	<i>Scen 8</i>
<i>Bijkomende havenontvangsten</i>								
Tonnenmaatrechten	207,7	171,6	123,7	98,9	72,2	41,3	143,1	108,7
Aanlegrechten	84,6	69,8	48,5	41,0	30,0	16,8	55,2	40,5
<i>Kostenbesparingen havengebruikers</i>								
Tijdsbesparing schepen	272,8	246,8	207,8	236,9	214,4	181,4	310,8	202,4
Tijdsbesparing goederen	439,3	397,3	338,6	383,3	347,0	296,7	521,6	320,4
Vermindering veiligheidsvoorraad	160,2	141,4	111,7	128,8	113,6	91,4	170,5	113,6
<i>Totaal 2003-2030</i>	<i>1.164,5</i>	<i>1.026,9</i>	<i>830,2</i>	<i>889,0</i>	<i>777,2</i>	<i>627,4</i>	<i>1.201,3</i>	<i>785,5</i>

Tabel: Samenvatting totale berekende directe baten (totalen 2003-2030), in miljoen €

Bron: ECSA